Wezenlijke schuld door liefdeloosheid; uit de weg gaan van verplichtingen

9 november 1962
lezing 108

"Gegroet liefste vrienden. God zegene ieder van jullie. Gezegend is dit uur.

Ik heet jullie allen welkom, zowel mijn oude vrienden als mijn nieuwe. Moge deze avond jullie nieuwe kracht schenken, een nieuw inzicht in je leven en in je problemen geven en je weer de weg wijzen. Moge deze avond jullie een lichtpuntje brengen als je je hopeloos voelt en nieuwe kracht als je je zwak voelt.

Het universum breidt zich eeuwig uit. Alle kosmische krachten - de levenskracht - streven naar expansie, groei, eenheid en integratie. Elk individu - een universum op zich - volgt deze wet om te groeien en naar buiten te treden. Als deze krachten verstoord worden en uit hun natuurlijke baan worden gedreven, kan er geen liefde bestaan Alle religies hebben altijd onderwezen, dat liefde de sleutel tot het leven is. Zonder liefde telt niets.

Op ons gezamenlijk pad hebben we tot dusverre meer gedaan dan alleen deze waarheid onderwijzen. Samen hebben we geprobeerd te begrijpen, welke misvattingen en afwijkingen je beletten in harmonie te zijn met de universele krachten, teneinde meer in de richting van expansie, naar buiten treden en heelheid te kunnen gaan. Jullie wereld op aarde is inderdaad een wereld van zorgen. Het leven is moeilijk, niet alleen vanwege de strijd om fysieke overleving, maar in deze tijd is de

strijd om de overleving van de ziel zelfs nog groter. Deze wereld is vol mensen van wie de zielskracht min of meer verstoord is. Als de verstoring erg groot is, noemt men deze mensen geestesziek; is dit in mindere mate het geval, dan spreekt men van neurose. De woorden doen er niet zo toe, terminologieën veranderen met de tijden, maar de diepere oorzaak is altijd dezelfde: de kosmische innerlijke krachten kunnen niet organisch stromen omdat de mens niet durft lief te hebben, deze krachten niet vrij durft te laten, zodat ze op hun natuurlijke, organische manier kunnen groeien.

Voor de mensheid als geheel is het gevolg strijd, onzekerheid, onrust, onvrede. Voor het individu geldt hetzelfde. Vaak wordt hij zelfs fysiek ziek. Hij heeft moeilijkheden in zijn relaties of met zijn werk. Hij kan het leven niet aan, zoekt allerlei oplossingen, maar ontdekt zelden de ware oorzaak en dus ook niet de ware genezing. Een diepe doordringende schuld knaagt aan zijn ziel. Dat is een ander soort schuld dan de meer specifieke, vaak onterechte schuldgevoelens, die meer aan de oppervlakte van de psyche smeulen.

Een tijdje geleden ben ik gedetailleerd op dit onderwerp in gegaan. Misschien herinner je je dat ik zei, dat deze kleine en onterechte schuldgevoelens een vervanging zijn voor de echte schuld, die je hebt omdat je je terug trekt, niet lief hebt, je isoleert; met andere woorden, omdat je de grote innerlijke kosmische krachten schendt, de stroom onderbreekt. Dit is een diepgewortelde schuld, die maakt, dat je je niet vrij voelt, niet voor jezelf opkomt en dat je niet kunt voelen dat je het verdient om gelukkig te zijn. Wanneer je voelt, dat je geen geluk verdient, is het nodig, vrienden, om heel specifiek te ontdekken hoe jij niet liefhebt, waar trots, eigenzinnigheid en angst, afgescheidenheid, kleinzerigheid en lafheid jou isoleren en je beletten je over te geven aan de universele liefdesstroom. Het je ongelukkig voelen, wat daar het gevolg van is, is niet alleen te wijten aan de leegte in je leven (met name in die gebieden waar je liefdeloos bent), maar veel aan de diepe en verborgen schuld daarover. Het is niet gemakkelijk deze speciale schuld naar boven te halen, maar als je het werkelijk wilt zul je hem vinden. Zolang je niet uitgevonden, getoetst, onderkend en ervaren hebt, zullen alle andere ontdekkingen omtrent beelden en misvattingen je niet echt helpen.

We hebben vaak gesproken over de schade door het verdedigen van jezelf, de schade door een zelfingenomen of moraliserende houding

(tegenover jezelf en tegenover anderen), de schade als gevolg van perfectionisme - de starre normen waaraan de mens gehoor geeft waarbij hij zich dikwijls aan de letter maar zelden aan de geest houdt en die zonder noodzaak weerzinwekkend en ascetisch zijn en het leven en de vreugde ontkennen. Waarom geloven jullie dat dit allemaal bestaat? Het is een van de oplossingen die de psyche zoekt, maar de boodschap wordt door het bewuste denken verkeerd begrepen. De psyche zegt: “Geef je verdedigingen tegen liefde op. Houd jezelf niet zo afzijdig. Wees niet zo gierig met je gevoelens! Je hebt het bij het verkeerde eind, je zondigt tegen de essentiële wet van het leven. Neem het op voor jezelf, verander, wordt een liefdevol mens.” De bewuste geest vertaalt deze boodschap niet op de juist manieren worstelt daarom om ‘correct’, ‘goed’, ‘juist’ te zijn. Maar wat heeft dat om het lijf zonder liefde? Niets!. perfectionisme als vervanging en boetedoening heeft juist het tegendeel tot gevolg, omdat het nog liefdelozer en geïsoleerder is. In plaats van op de ander gericht te zijn ben je dan nog meer gericht op jezelf en op het effect van jou op anderen. Dan raakt de ziel nog dieper verwikkeld in verwarring en onrust, angst en schuld. De boodschap wordt nog moeilijker te ontcijferen omdat door deze pseudo-oplossingen de vervreemding van je ware zelf nog groter wordt.

We zijn toen op al deze aspecten gedetailleerd ingegaan; maar het wordt nu nodig dat jullie vanuit een totaalbeeld het verband gaan zien tussen deze aspecten en jullie diepgewortelde schuld van niet lief te hebben, waardoor je de kosmische stroom verstoort. Het werk dat we samen doen moet je uiteindelijk bij dit punt brengen. Dan kun je in stijgende lijn verder gaan. Voordat je dit speciaal verbod op liefde in jezelf gevonden hebt, lijkt het resultaat van je zielsonderzoek dikwijls een neergaande lijn. De weg lijkt vaak hopeloos, ondanks een overwinning zo nu en dan. Je vraagt jezelf af: “Wat bereik ik met dit alles? Wat heeft het voor nut? Hoe kan ik veranderen?” Maar als je dit punt uiteindelijk bereikt, niet theoretisch en verstandelijk, maar wanneer je ziet hoe je op een egocentrische manier jezelf tegenhoudt om lief te hebben, hoe goed je het ook verborgen houdt - vaak door heel perfectionistisch gedrag en ‘goede’ daden - alleen als je dat ziet, kun je met jezelf in het reine komen. Dan kun je het herstellen. Dan kun je het op een waarachtige en constructieve manier weer goed maken en ga je in dit opzicht veranderen. Hoe? Dat weet je als je het echt wilt. De boetedoening voor deze innerlijk schuld, een schuld die veel dieper is dan alle kleine schuldgevoelens (die vaak zo onterecht

zijn en alleen gebruikt word om de echte schuld te verbergen), moet plaats vinden om je ziel gezond en ontspannen te maken, om jezelf aardig te vinden en te respecteren, om je op je gemak te voelen bij jezelf. Het helpt niet om dit in theorie te weten. Het helpt je alleen voor zover het je kan inspireren om dit verborgen gebied van je schuld over je liefdeloosheid te gaan ontdekken.

Ik wil het hier nogmaals herhalen, omdat mijn vrienden het voortdurend vergeten: een daad, een gedachte, een houding, is op zich zelden goed of slecht, juist of fout. Alleen van de meest extreme daden kan men dit zeggen en zelfs dan is het vaak misleidend. De waarde van een daad, gedachte of houding kan alleen bepaald worden door uit te zoeken of liefde het motief is of afzondering, egoïsme, angst, trots, enzovoorts. Jullie beoordelen jezelf en anderen nog steeds naar het handelen of naar de daad, met andere woorden, naar de uiterlijke verschijningsvorm en jullie zien over het hoofd wat erachter steekt. Eenzelfde handeling of houding begaan door twee verschillende mensen of misschien zelfs door één persoon op verschillende tijden, kan in het ene geval een daad van liefde zijn en daarom voor alle betrokkenen een bevrijdende ervaring. In een ander geval kan zo'n zelfde daad kleingeestig en vernederend zijn. In het eerste geval komt zo'n handeling dan voort uit werkelijke zorg voor een ander of voor een belangrijke zaak. De mens denkt dan niet in de eerste plaats aan zichzelf. Het kan zelfs zo zijn dat een daad aan de buitenkant heel edel lijkt, maar van binnen heel wat minder edel is dan een andere die ogenschijnlijk het tegendeel is. Dit is heel verwarrend. Om het gedrag van een ander te beoordelen moet je een beroep doen op je intuïtie. En dit kan alleen voldoende ontwikkeld worden, als je leert in dit opzicht eerlijk tegenover jezelf te zijn; als je kunt toegeven dat je 'gepaste' en correcte gedrag vaak helemaal niet door liefde is ingegeven.

Laten we nu een ander aspect van dit probleem bekijken. Heel vaak ben je ervan overtuigd dat je daden wel overeenstemmen met de ethische en morele normen, al heb je misschien al ontdekt dat de motieven egoïstisch en liefdeloos zijn. Een motief kan zijn: meegaandheid omwille van goedkeuring en bewondering, om bemind te worden en niet om lief te hebben. Dit zijn natuurlijk allemaal egoïstische motieven. Terwijl je deze motieven misschien toegeeft, ben je er toch van overtuigd dat je gedrag niets te wensen overlaat. Heel vaak is dit niet zo; soms kan het waar zijn, maar heel vaak zie je helemaal niet dat je egoïstische motieven de oorzaak zijn van je

egocentrische handelen. Je bewustzijn is gericht op de juiste daden en ziet de egoïstische bedoeling niet. Die negeer je nog steeds. Het staat vast dat egoïstische, verborgen motieven je ertoe brengen om ze ook daadwerkelijk uit te leven en zo je omgeving te beïnvloeden. De schuld die hieruit voortvloeit kan je overdreven onderworpen maken en je zo beïnvloeden dat je toch toegeeft aan onterechte eisen van anderen die alleen maar hun eigen egoïsme versterken. Je raakt in de war en je weet niet meer wanneer je jezelf moet laten gelden tegenover onterechte eisen, en wanneer je je echt onzelfzuchtig moet inzetten voor iets.
Al deze eerlijkheid tegenover jezelf heeft uiteindelijk tot doel, dat deel van jezelf onder ogen te zien dat de universele krachten verstoort omdat je jezelf belet gevoelens van liefde te hebben. Wanneer je dit herkent kun je het diepe verlangen om te veranderen aanwakkeren. Daar zul je, zowel innerlijk als vanuit de buitenwereld mogelijkheden voor vinden. Je zult dat wat je belemmert, opgeven omwille van de liefde. Je geeft je kleine angsten en bange twijfel op en je ingebeelde schaamte en kwetsbaarheid omwille van de liefde, omwille van zorg voor anderen, omwille van dat wat op zich goed en constructief is. Dat maakt je vrij. Dat maakt je stromend en veilig.

Dit is geen preek vrienden. Nogmaals, deze woorden zijn gericht tot een diep verborgen laag, de kern van je wezen. Hoe goed je de woorden ook kent en herhaalt, bij ieder mens is wel een innerlijk deel dat niet met dit weten in overeenstemming is. Vaak is het juist zo, dat hoe beter je het verstandelijk weet, hoe minder je er in een bepaald deel van je wezen weet van hebt. Denk goed over dit alles na. Probeer dit in je meditatie en in je zelfonderzoek toe te passen en vind uit waar en hoe dit voor jou geldt. Hoewel de verleiding vaak groot is moet je dit niet op anderen, tegen wie je misschien wrok koestert, gaan toepassen, maar kijk naar jezelf. Wanneer je je perfectionisme, je kleine schuldgevoelens opbouwt, probeer dan te ontdekken dat achter dit alles een ander soort schuld schuilt. Misschien, als je nog eens die speciale lezing van een paar jaar geleden overleest, heeft deze nu, na zoveel jaren vruchtbaar onderzoek, je meer te zeggen. [1]

Op dit punt wil ik graag mijn blijdschap uiten over de vooruitgang van een aantal van jullie. Jullie voortdurende groei is een vreugde. En tegen diegenen die het gevoel hebben vast te zitten zeg ik: “Geef het niet op. Geef niet toe. Ga door, en ook jullie zullen spoedig het hoopvolle en zinvolle groeiproces voelen.”

[1] Lezing 49 ‘Obstakels op het pad’ (Noot vertaler)

Velen van jullie hebben in je zelfonderzoek opstandigheid tegen het leven ontdekt. Deze rebellie kan verschillende vormen aannemen. Het kan een duidelijk verzet zijn of zich voordoen als luiheid, apathie, stagnatie, of als een totaal gevoel van grauwheid. Alles wordt een inspanning en je zou het liefst helemaal niets doen. Ook dat is rebellie. Waarom komen mensen in opstand tegen het leven? Het is niet alleen het ongeluk of de pijn waar je bang voor bent en waar je tegen protesteert. Dat is natuurlijk ook een reden. Dat weten we en dat hebben we besproken. Maar er is nog een andere reden. De mens is kwaad over de verplichtingen, verantwoordelijkheden en taken die het leven oplegt. Je gevecht om fysiek en psychologisch te overleven dwingt je tot alertheid, tot de kracht om beslissingen te nemen, tot bereidheid om fouten te maken en ervan te leren en jezelf bloot te geven en te handelen bij allerlei soorten risico's. Wanneer je geen ja zegt tegen het leven, tegen liefhebben en contact maken, en ook niet de inspanning daarvan wilt, word je er tegen je zin naar toe geduwd en doorheen gesleept. Als je gezond wilt blijven moet je wel door dit actieve deel van het leven heen, maar je doet dit als het ware tegen de stroom in. Je onderwerpt je eraan omdat je dat moet en niet omdat je er ja tegen gezegd hebt. Als je niet van harte ja tegen het leven zegt met al zijn aspecten, maar jezelf erdoor laat voortduwen, kun je niet de waardigheid, de grootsheid en de schoonheid ervan ervaren.

Dit neemt vaak zo'n extreme vorm aan, dat je niet bereid bent de verantwoordelijkheid voor je morele verplichtingen op je te nemen. Verantwoording nemen voor je eigen ongeluk is vaak alleen maar een woord dat je in theorie kent, maar wanneer het op de praktijk van het leven aankomt wil je jezelf van deze verantwoording vrijspreken. Daardoor wordt alles een vervelende klus. In een vergevorderd stadium kan dit zelfs gelden voor dagelijks terugkerende bezigheden als eten, opstaan, jezelf verzorgen, kleine klusjes doen. Zelfs dat wordt dan teveel. Alles is een verschrikking en iets in je rebelleert. Als je jezelf constant vrijspreekt van het nemen van verantwoording voor je persoonlijke onvervuldheid en zorgen - door bijvoorbeeld niet te proberen het innerlijk verband te vinden - dan leidt dat uiteindelijk tot zo'n matheid, dat je je wil tot handelen verloren hebt. Je wilt dat de dingen voor je gedaan worden. Je wilt niets met beslissingen te maken hebben, met de inspanning van het leven. Wat een plezierige uitdaging zou kunnen zijn, wordt een druk. Met deze houding, waarbij je je door het leven laat dwingen omdat je geen andere keus hebt, wordt het leven

echt een verschrikking. Er is dan geen waardigheid en vrijheid in de dagelijkse grote en kleine taken van het leven. Hoe kun je dat oplossen vrienden?

Ik wil er weer op wijzen dat je diep van binnen geen ja hebt gezegd tegen het gevecht, tegen de uitdaging die het leven ons stelt. Zoek dit stemmetje, breng het naar buiten en zie dan de betekenis en de bedoeling ervan. Je zult merken dat deze stem toebehoort aan een hebberig kind, dat alles wil krijgen en niets wil geven. Herken het egocentrische en de luiheid van deze stem als hij tevoorschijn komt. Als je eenmaal de aard ervan begrijpt en je er zonder vals gemoraliseer en rechtvaardiging naar kunt kijken, dan is er een verlangen om te veranderen. Volwassen verantwoordelijkheid betekent liefde en onbaatzuchtigheid. Vind uit waar, waarom, hoe en in welk opzicht deze ontbreken, waar je toegeeft aan je weerstand tegen het nemen van verantwoordelijkheid in je leven (of het alleen maar neemt omdat het moet), dan zul je uiteindelijk je innerlijke houding veranderen en met het leven meestromen in plaats van ertegen in te gaan. Wanneer je voortdurend moe en apathisch bent, of wanneer je je voortdurend in een vreselijke depressie en rebellie verkeert, onderzoek dan, lieve vrienden, of dit fundamentele nee zeggen tegen het leven ook niet voor jou geldt. Wanneer je dit ontdekt, laat het dan naar buiten komen, hoe irrationeel en onredelijk het ook is. Schaam je er niet voor. Spreek het voor jezelf uit, schrijf het op, laat je zien aan degene met wie je werkt, inclusief alle al te gemakkelijke, bedrieglijke idealen die je koestert. Misschien zegt deze stem dat hij alleen maar wil vegeteren en niets doen, dat hij niet wil overwinnen, zich inspannen, met mensen en hun eisen omgaan om te beslissen of deze eisen terecht zijn of niet. Hij wil niets met belemmeringen, frustraties en kritiek te maken hebben. Deze stem zal je zeggen dat je je alleen maar wilt laten mee drijven.

Jullie zien ook hier weer, zoals bij alles, dat ieder aspect een gezonde en een destructieve versie heeft. Dat geldt ook voor het mee laten stromen. Je kunt je op een gezonde manier laten meedrijven in de toestand die voortkomt uit het volgen van de universele liefdeskrachten, uit het feit dat je actief bent in het leven en er ja tegen zegt. En er is een ongezonde vorm, een misvorming, waarbij je alleen maar wilt vegeteren en het leven helemaal niet aan wilt gaan. Alleen wanneer je dit ongezond verlangen definieert, het erkent zonder jezelf om de tuin te leiden, alleen dan kun je er langzaam achter komen waarom dit zo verleidelijk lijkt.

Ik durf te zeggen dat er voor verschillende mensen verschillende redenen zijn, maar er zijn altijd bepaalde gemeenschappelijke noemers, namelijk angst om bloot te staan aan mislukkingen en onvermogen. Dat is trots. Het is een ver verlangen naar grotere volmaaktheid dan je bezit. Dat is een vervanging voor de liefde die je jezelf niet toestaat te voelen. Hier is de schakel: als je liefhebt hoef je niet zo perfect te zijn en daarom hoef je niet bang te zijn voor mislukkingen. Als je niet zo bang zou zijn voor mislukkingen zou het leven niet moeilijk worden. Het is vaak de aangeboren, dikwijls onbewuste angst voor mislukkingen die het leven zo zwaar maakt. Dus hier hebben we de trots en de angst. Het kan ook zijn dat je nee zegt tegen het leven, omdat je het niet kunt verdragen als er iets tegen je zin in gaat. Je bent bang voor frustratie en daarom ga je niet bereidwillig met het leven mee. Dan zijn we weer op het punt waar we ongeveer begonnen: trots, eigenzinnigheid en angst. Zoals ik zei, zijn dit de basisaspecten die liefde verhinderen en zo de ziel verstoren.[1]

Steeds weer opnieuw zul je daar moeten beginnen, waar je je bewust bent van gevoelens en reacties die op deze toestand wijzen. Je kunt deze aspecten op je eigen manier vinden; eerst lijken ze misschien geen overeenkomst met trots, eigenzinnigheid of angst te hebben. Toch, wanneer je goed kijkt en de betekenis van deze ontdekkingen onderzoekt, kom je altijd weer op dit drietal uit. En wanneer je nog een stap verder gaat, merk je dat deze drie houdingen liefde verhinderen, er juist het tegendeel van zijn. Hierdoor voed je op een of andere manier deze diepgewortelde schuld, of je je er nu bewust van bent of niet. Van daaruit belast je jezelf met een houding en gedrag, die veel moeilijker zijn dan de oorspronkelijke toestand van liefde waar je ziel naar toe wil groeien.

Dus lieve vrienden, ik raad jullie aan om uit te vinden in hoeverre je deze rebellie tegen het leven hebt en op welke speciale manier die in jou aanwezig is. Zoek uit waar je diep in je hart gelooft, dat géén verplichtingen vrijheid betekent. Zoek dan verder om te begrijpen waarom dit verkeerd is. Op een later tijdstip zullen we uitgebreider op dit onderwerp ingaan. Nu is het genoeg om over de twee onderwerpen van deze lezing na te denken en de gemeenschappelijke noemer te zien. Nu jullie vragen."

[1] Zie lezing 30 'Trots, eigenzinnigheid en angst' (Noot vertaler)

VRAAG: Bedoelt U, dat wanneer iemands houding tegenover het leven correct en positief is, zijn gevoelens ook juist zijn, en zijn daden daarom weldadig zullen zijn voor zichzelf en anderen? Is het zo, dat het allemaal afhangt van deze basishouding?

"Ja precies, dat is zo. Misschien klinkt het heel simpel, maar zoals jullie allemaal wel weten is dit een pad van hard werken, totdat je deze basishouding in overeenstemming kunt brengen met de universele krachten."

VRAAG: We zijn van plan een paar veranderingen en verbeteringen aan te brengen in de besprekingen van de lezingen. Heeft U misschien suggesties?

"Ja. Ik wil niet ingaan op technische details en hoe jullie daar mee om moeten gaan. Dit is iets wat jullie met elkaar kunnen uitwerken. De moeizame weg van vallen en opstaan heeft een groot voordeel. Het is een test voor alle betrokkenen. Iedereen kan er veel van leren. Wanneer jullie iets op deze manier opbouwen zal het gevoel dat je wat bereikt hebt veel waardevoller zijn dan wanneer je gewoon maar suggesties opvolgt. Dan ben je er met hart en ziel bij betrokken en dat is uiteindelijk het enige dat telt. Daarom is de vraag eigenlijk hoe je te werk moet gaan, opdat het iedereen zoveel mogelijk bezieling geeft.

Om jullie in die richting te helpen zal ik het doel ervan nog eens bespreken. Het idee van deze groepsbesprekingen is om jullie te helpen theoretische kennis in praktijk te brengen. Als de groepsbespreking, of de studiegroep, zoals jullie hem ook zouden kunnen noemen, vanuit dit oogpunt wordt bekeken en jullie elkaar er voortdurend aan herinneren, voorkomt dit getheoretiseer, daarvoor hoeven jullie echt niet bij elkaar te komen. Dit doen de meeste van jullie toch al zo gemakkelijk. Jullie doel moet zijn, te verwoorden wat jullie emotioneel niet begrijpen. Door persoonlijk en groepswerk zullen jullie er eerst achter moeten komen, dat dergelijk emotioneel begrip nog steeds ontbreekt. Jullie weten dat de eerste stap naar begrip altijd erkenning is en precies verwoorden van dat wat je niet begrijpt. Dat is de helft van het gevecht. Laat de mensen om wie het gaat uitspreken wat ze misschien verstandelijk wel begrijpen, maar emotioneel nog niet; waar is het nog geen levende ervaring? Dan kunnen de anderen het helpen verduidelijken, misschien door voorbeelden. Het is niet nodig met je hele hebben en houden op tafel te komen als je dat niet wilt. Het kan

algemeen gehouden worden. Het moet niet verward worden met groepswerk. Belangrijk is, dat je door een helpende hint en aanwijzing in die richting gesteund wordt dingen emotioneel eigen te maken. Anderen, die misschien wel die ervaring hebben, doordat zij een bepaald gebied al uitgewerkt hebben, kunnen de weg wijzen hoe je dit kunt doen.

Als er echter af en toe iets op een verstandelijk niveau niet wordt begrepen zijn deze studiegroepen natuurlijk de plek om het te verhelderen. Als je trots je daarvan weerhoudt is het niet alleen nadelig voor jezelf, maar ook nadelig voor de hele groep. Want om de juiste inzet te hebben, om het een levende, dynamische ervaring te maken, zijn nederigheid en eerlijkheid nodig, anders wordt het vervelend en langdradig.

De snelheid waarmee deze studiegroepen tot een zinvolle onderneming uit kunnen groeien is afhankelijk van zowel de trots van de verlegen deelnemers die hun ‘onwetendheid’ niet willen blootgeven als van de trots van de luidruchtige deelnemers die hun ‘kennis’ ten toon spreiden en zo proberen om indruk op de anderen te maken. Beide categorieën zitten met brandende vragen over hun verwarring, sommigen heel bewust, anderen vaag en zij durven deze vragen niet te stellen uit luiheid en trots. Het is dit soort innerlijk niet meedoen, een passief doen alsof, dat afdoet aan de kwaliteit van dergelijke bijeenkomsten. Als iedere deelnemer zich voorbereidt om onder woorden te brengen wat hij niet begrijpt, verstandelijk en/of emotioneel dan kan ik beloven dat deze besprekingen heel vruchtbaar zullen zijn voor alle betrokkenen.

Gebruik zo’n bijeenkomst ook als een gelegenheid om jezelf te peilen. Wat is het motief om je zo kenbaar te maken? En wat is het motief om dat niet te doen? In de mate dat je je verwarring durft te verwoorden, zullen deze besprekingen van onschatbare waarde blijken te zijn. Dan krijgt degene die zijn verwarring durft uiten hulp, maar anderen net zo goed door het voorbeeld dat gegeven wordt. Dan wordt het werkelijk een school waarin iedereen tegelijkertijd leerling en leraar is. Als jullie dit in gedachten houden en het proberen na te leven, zullen alle uiterlijke details gemakkelijk hun eigen plekje krijgen. Zij zijn onbelangrijk. Moeiteloos en zonder wrijving zullen jullie dit uitproberen, onderweg fouten makend en verbeteringen aanbrengend. Als de meeste van jullie deze basisinstelling hebben, trekt deze

bezieling de anderen mee, omdat het de kracht van de bezieling is die telt. En zelfs diegenen die te verlegen, te blind en te lui zijn, worden meegesleept door de waarachtigheid en de eerlijkheid van de afgelegde trots van een aantal van jullie. Dat maakt het tot een bloeiende onderneming. Dit is wat ik aanraad."

VRAAG: Ik heb een persoonlijke vraag die op deze lezing slaat. Jaren geleden ontdekte ik na een droom interpretatie die U me toen gaf, dat ik mijn schuld achter iets anders verberg, dat het schuldgevoel ten opzichte van mijn moeder eigenlijk iets anders is. Nu ontdek ik dat ik niet van mijzelf houd en hoe kan ik dan van anderen houden? Ik voelde ineens dat dit de echte schuld kan zijn. Toen U bij het tweede deel van deze lezing kwam, over de tegenzin in het doen van de dagelijkse klusjes, besefte ik dat dit ook voor mij geldt en kwam ik op het idee, dat ik misschien mijn echte schuld verberg omdat ik egocentrisch ben.

"Je hebt helemaal gelijk, maar je moet uitvinden hoe dit precies voor jou geldt, hoe deze egocentriciteit tot uiting komt. Het moet meer worden dan louter algemene kennis. De ontdekking die je op dit moment doet is wat dit onderwerp betreft een eerste stap in de goede richting. Het is werkelijk een nieuw bewustzijn van jezelf, een echt ontwaken. Je herinnert je nu misschien dat ik vaak gezegd heb, dat het doel van overdreven perfectionisme is om liefde te vervangen die je op de een of andere manier achterhoudt. Hoe meer de ziel, dank zij haar ontwikkeling, dank zij haar kenmerken, klaar is om lief te hebben, of - om het anders te stellen - hoe groter het vermogen tot spirituele ontwikkeling is en hoe meer dit belemmerd wordt, hoe groter het protest is. En daarom is het protest zelf, hoe onprettig het ook voelt, tegelijkertijd het medicijn. Ik heb dit zo vaak gezegd, maar het wordt nog niet volledig begrepen. Zo begrijpen psychologen onvoldoende, dat de neurose zelf in zekere zin de eerste stap is naar genezing van de ziel. Ziekte wordt niet veroorzaakt door uiterlijke gebeurtenissen, maar door inbreuk op de ziel wanneer je deze belet haar mogelijkheden te ontwikkelen. Dit is altijd heel persoonlijk; uiteindelijk is het een spirituele en morele kwestie, een kwestie van integriteit hoe iemand met zijn natuurlijke, kosmische krachten omgaat, in tegenstelling tot het onderdrukken ervan. Als het niet op een pijnlijke manier tot uiting zou komen zou je je er niet van bewust zijn dat er iets mis is. Wat als een ziekte beschouwd wordt, is tegelijkertijd een geneesmiddel. Het is

beide. Daarin ligt bijvoorbeeld het weldadige karakter van de spirituele en universele wetten.

Aan de ene kant voel je een grote liefdeskracht. Het is een deel van je aard. Maar deze wordt tegengewerkt door een verbod. En dit verbod veroorzaakt de problemen. Je moet het heel nauwkeurig ontdekken. Je bent er bijna, je staat eigenlijk op de drempel om deze meest fundamentele kern te ontdekken. Dit gevoel niet te kunnen liefhebben geldt misschien maar voor bepaalde gebieden in je leven, niet voor alle relaties. Wanneer je dit onderzoekt kom je achter de echte schuld, die zowel onterechte schuldgevoelens veroorzaakt als het perfectionisme.

Lieve vrienden, de liefdeskracht, de levenskracht stroomt naar ieder van jullie, ook naar degenen, die afwezig zijn. Ik denk dat jullie het allemaal kunnen voelen. Jullie voelen het licht en de kracht. Verheug je op dit pad. Er is niets wat belangrijker is, niets wat meer zin heeft, hoe pijnlijk het leven soms ook is, hoe vaak je ook een inzinking of stagnatie voelt. Als je het niet opgeeft, maar volhoudt, wordt het allicht rustiger en sterker. Als je duidelijker en directer bent, zal deze hele groep nog meer groeien. Dan zal het steeds vaker voorkomen, dat diegenen die zich nu in een hopeloze depressie bevinden, zich niet langer verbergen. In plaats daarvan zullen zij naar diegenen gaan, die zich op dat moment sterk voelen, die dergelijk stadia met succes zijn doorgekomen. Zij zullen met hen praten en zo geholpen worden, in plaats van op een andere manier af te reageren. Dit is dan echte broederschap, echt contact. In dit opzicht moeten jullie allemaal nog veel leren. Jullie staan op een heel duidelijk punt in jullie ontwikkeling. Jullie hebben heel wat geleerd en zijn zo bij het punt aangekomen, dat de groep als geheel werkelijk een doelmatige liefdesgroep kan worden.

En nu, wees allen gezegend. Wees in vrede en in God.”

Deze lezing werd gegeven door Eva Pierrakos in 1962
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: ‘Fundamental Guilt for not Loving; Obligations’.
Vertaling door Lidewij Frijlink in 1981; herzien in 1993 door Margriet Versteeg.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*